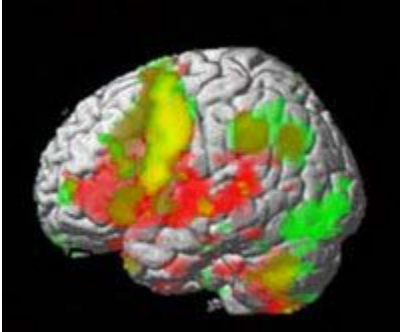

Font: http://centpeus.blogspot.com/2007_03_01_archive.html

DIJOUS, MARÇ 22, 2007

La fantàstica capacitat d'oblidar

["Funes el memorioso"](#) és un conte de Jorge Luis Borges protagonitzat per un home que disposa d'una memòria prodigiosa. Tant que, segons relata "... *Funes no sólo recordava cada hoja de cada árbol de cada monte, sino cada una de las veces que la había percibido o imaginado...*". Però aquesta fabulosa capacitat que tant bé ens aniria de vegades, es revela com una maledicció. "*Había aprendido sin esfuerzo el inglés, el francés, el portugués, el latín. Sospecho, sin embargo, que no era muy capaz de pensar. Pensar es olvidar diferencias, es generalizar, abstraer.*"

El cas és que la ficció, de vegades, pot aproximar-se molt a la realitat. I la hipermnèsia, o la capacitat patològicament incrementada de guardar i evocar records, es dóna en algunes ocasions. Probablement el cas més espectacular va ser el de [Solomon V. Shereshevskii](#), un periodista que va ser investigat pel psicòleg rus [Alexander Luria](#). El cas de Shereshevskii, que durant molt temps es va conèixer únicament com "S", posa de manifest el fet que oblidar les coses no ha de ser necessàriament un problema i que, de fet, és una benedicció.

Aparentment la memòria de "S" era inabastable. En realitat, una de les coses que Luria va intentar identificar en el seu pacient era fins on arribava la seva memòria, però mai va aconseguir trobar un límit a la quantitat de material que podia recordar. I encara més sorprenent, tampoc semblava haver-hi un límit temporal. Luria explica que "S" va aconseguir recordar perfectament una llista de cinquanta paraules que havia llegit... setze anys abans!

El problema va ser que la immensa càrrega d'informació es va anar convertint en un suplici per "S". Tots els fets tenien el mateix valor a la seva ment. Records importants, dramàtics o fabulosos restaven tant nítids en la seva memòria com els més irrellevants detalls. Un poema, una gran novel·la, tant sols eren una llista de paraules, totes amb aproximadament el mateix valor emocional. Per això, una de les preguntes que amb més insistència li feia al seu metge era: "Com puc fer-ho per oblidar?".

Al final va arribar un moment en que era incapaç de distingir si una conversa l'havia tingut feia uns minuts o feia molts anys. I els últims anys els va passar internat en un manicomi.

Avui en dia hi ha altres [casos](#) coneguts de memòria monumental, encara que cap arriba als extrems de "S". Per exemple, són freqüents els casos d'autistes caracteritzats per una capacitat fabulosa de recordar xifres. Curiosament, també és molt freqüent que estiguin afectats de [sinestèsia](#).

Tot això ens dóna una idea de la complexitat d'un procés que fem automàticament. Tant sols quan tenim dificultat per recordar alguna cosa rutinària o quan no ens surt la paraula que busquem, ens adonem de com pot arribar a ser de subtil el mateix fet de recordar alguna cosa. I és que si ho pensem un moment, la quantitat de dades que retenim al llarg de la vida és monstruosa. Recordem fets, llocs, olors, sentiments, cares, aromes, somnis, percepcions, regles abstractes... Tot està dins el cervell, normalment disponible tant bon punt ens faci falta.

Però casos com "S" també ens recorden l'extrema importància d'aplicar filtres i categories a tot el que percebem. Hi ha coses que és important recordar, però n'hi ha moltes més que no són rellevants i podem prescindir-ne. No fer-ho pot conduir-nos a la bogeria.

Tot aquests processos no són senzills i requereixen molta dedicació per part del nostre cervell. Sembla que una de les funcions de dormir és justament donar temps al cervell a fixar els records importants i eliminar la morralla de la memòria.

En tot cas, la propera vegada que oblidi alguna cosa, m'ho prendré amb calma. Em meravellaré de totes les coses que malgrat els ocasionals despistes puc recordar... i donaré gràcies a Déu per ser capaç d'oblidar!
